

સત્સંગઘીક્ષા

મુખપાઠ શ્રેણી : ૦૩

પ્રયોજક : જાળપ્રવૃત્તિ મધ્યસ્થ કાર્યાલય,
બી.એ.પી.એસ. સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, અમદાવાદ.

“Only રાજીપો”

બાળમિત્રો,
જો જો મહેનત કરવાનું મૂકી ન દેતા...
હવે ફક્ત...

૫૯ દિવસ

બાકી છે...

લક્ષ્યાંક તારીખ - ૧૧ સપ્ટેમ્બર ૨૦૨૦

બાકી દિવસો - ૫૯ દિવસ

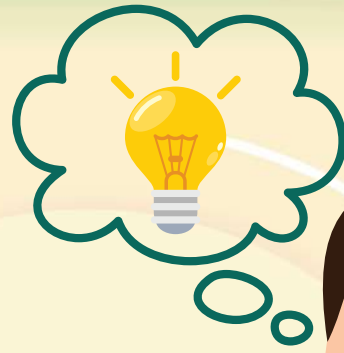
કુલ શ્રેણી - ૨૧ શ્રેણી (૩૧૫ શ્લોક)

શ્રેણી દીઠ - ૧૫ શ્લોક

“Quiz Time”

મિત્રો, ઝટપટ શ્રેણી મુખપાઠ
કરીને, અહીં આપેલી ક્વિઝમાં
ભાગ લઈશું. લીંક દબાવો અને
અદ્ભુત ક્વિઝ રમો.

 [Click here](#)

चौर्यं न कर्हिचित् कार्यं सत्सङ्गमाश्रितैर्जनैः ।
धर्मार्थमपि नो कार्यं चोरकार्यं तु कर्हिचित् ॥ ३१ ॥

चौर्यं न कर्हिचित् कार्यं सत्संगमाश्रितैर्जनैः ।
धर्मार्थमपि नो कार्यं चोरकार्यं तु कर्हिचित् ॥ ३१ ॥

सत्संगीओओे चोरी क्यारेय न करवी. धर्मने अर्थे पण चोरी
क्यारेय न करवी. (३१)

नैवान्यस्वामिकं ग्राह्यं तदनुज्ञां विना स्वयम् ।
पुष्पफलाद्यपि वस्तु सूक्ष्मचौर्यं तदुच्यते ॥ ३२ ॥

नैवान्यस्वामिकं ग्राह्यं तदनुज्ञां विना स्वयम् ।
पुष्पफलाद्यपि वस्तु सूक्ष्मचौर्यं तदुच्यते ॥ ३२ ॥

पुष्प, इणो जेवी वस्तु पण तेना धरणीनी परवानगी वगर
न लेवी. परवानगी वगर लेवुं ते सूक्ष्म चोरी कहेवाय
छे. (३२)

मनुष्याणां पशूनां वा मत्कुणादेश्च पक्षिणाम् ।
केषाञ्चिज्जीवजन्तूनां हिंसा कार्या न कर्हिचित् ॥ ३३ ॥

अहिंसा परमो धर्मो हिंसा त्वधर्मरूपिणी ।
श्रुतिस्मृत्यादिशास्त्रेषु स्फुटमेवं प्रकीर्तितम् ॥ ३४ ॥

मनुष्याणां पशूनां वा मत्कुणादेश्च पक्षिणाम् ।
केषाञ्चिज्जीवजन्तूनां हिंसा कार्या न कर्हिचित् ॥ ३३ ॥

अहिंसा परमो धर्मो हिंसा त्वधर्मरूपिणी ।
श्रुतिस्मृत्यादिशास्त्रेषु स्फुटमेवं प्रकीर्तितम् ॥ ३४ ॥

ક્યારેય મનુષ્ય, પશુ, પક્ષી, તથા માંકડ આદિક કોઈ પણ જીવજંતુઓની હિંસા ન કરવી. અહિંસા પરમ ધર્મ છે, હિંસા અધર્મ છે એમ શ્રુતિ-સ્મૃત્યાદિ શાસ્ત્રોમાં સ્પષ્ટ કહેવામાં આવ્યું છે. (૩૩-૩૪)

યાગાર્થમપ્યજાદીનાં નિર્દોષાણાં હિ પ્રાણિનામ્ ।
હિંસનં નૈવ કર્તવ્યં સત્સઙ્ગિભિઃ કદાચન ॥૩૫ ॥

યાગાર્થમપ્યજાદીનાં નિર્દોષાણાં હિ પ્રાણિનામ્ ।
હિંસનં નૈવ કર્તવ્યં સત્સંગિભિઃ કદાચન ॥૩૫ ॥

સત્સંગીઓએ યજ્ઞને અર્થે પણ બકરાં વગેરે નિર્દોષ પ્રાણીઓની હિંસા ક્યારેય ન જ કરવી. (૩૫)

યાગાદિકે ચ કર્તવ્યે સિદ્ધાન્તં સાંપ્રદાયિકમ્ ।
અનુસૃત્ય હિ કર્તવ્યં હિંસારહિતમેવ તત્ ॥૩૬ ॥

યાગાદિકે ચ કર્તવ્યે સિદ્ધાન્તં સાંપ્રદાયિકમ્ ।
અનુસૃત્ય હિ કર્તવ્યં હિંસારહિતમેવ તત્ ॥૩૬ ॥

યાગાદિ કરવાના થાય ત્યારે સંપ્રદાયના સિદ્ધાન્તને અનુસરીને હિંસારહિત જ કરવા. (૩૬)

मत्वाऽपि यज्ञशेषं च वाऽपि देवनिवेदितम् ।
मांसं कदापि भक्ष्यं न सत्सङ्गमाश्रितैर्जनैः ॥ ३७ ॥

भत्वापि यज्ञशेषं य वापि देवनिवेदितम् ।
मांसं कदापि भक्ष्यं न सत्संगमाश्रितैर्जनैः ॥ ३७ ॥

यज्ञनो शेष गण्णीने के पछी देवताना नैवेद्य रुपे पाश
सत्संगीओअे क्यारेय मांस न ज भावुं. (३७)

कस्याऽपि ताडनं नैव करणीयं कदाचन ।
अपशब्दाऽपमानादि-सूक्ष्महिंसाऽपि नैव च ॥ ३८ ॥

कस्यापि ताडनं नैव करणीयं कदाचन ।
अपशब्दापमानादि-सूक्ष्महिंसापि नैव च ॥ ३८ ॥

कोईनुं ताडन क्यारेय न करवुं. अपशब्दो कहेवा,
अपमान करवुं ईत्यादि कोईपाश प्रकारे सूक्ष्म हिंसा पाश न
करवी. (३८)

सत्ता-कीर्ति-धन-द्रव्य-स्त्री-पुरुषादिकाऽऽप्तये ।
मानेर्ष्याक्रोधतश्चाऽपि हिंसां नैव समाचरेत् ॥ ३९ ॥

सत्ता-कीर्ति-धन-द्रव्य-स्त्री-पुरुषादिकाप्तये ।
मानेर्ष्याक्रोधतश्चापि हिंसां नैव समाचरेत् ॥ ३९ ॥

धन, सत्ता, कीर्ति, स्त्री, पुरुष ईत्यादिनी प्राप्तिने अर्थे तथा
मान, ईर्ष्या के क्रोधे करीने पाश हिंसा न करवी. (३९)

मनसा वचसा वाऽपि कर्मणा हिंसने कृते।
तत्स्थितो दुःख्यते नूनं स्वामिनारायणो हरिः ॥४०॥

मनसा वचसा वापि कर्मणा हिंसने कृते।
तत्स्थितो दुःख्यते नूनं स्वामिनारायणो हरिः ॥४०॥

मने करीने, वचने करीने કે કર્મે કરીને હિંસા કરવાથી
તેનામાં રહેલા સ્વામિનારાયણ ભગવાન દુઃખાય છે. (૪૦)

આત્મઘાતોऽપિ હિંસૈવ ન કાર્યોऽતઃ કદાચન।
પતનગલબન્ધાદૈર્વિષભક્ષાદિભિસ્તથા ॥ ૪૧ ॥

આત્મઘાતોપિ હિંસૈવ ન કાર્યોતઃ કદાચન।
પતનગલબન્ધાદૈર્વિષભક્ષાદિભિસ્તથા ॥ ૪૧ ॥

આત્મહત્યા કરવી તે પણ હિંસા જ છે. આથી પડતું મૂકવું,
ગળે ટૂંપો ખાવો, ઝેર ખાવું ઇત્યાદિ કોઈ રીતે આત્મહત્યા
ક્યારેય ન કરવી. (૪૧)

દુઃખલજ્જાભયક્રોધ-રોગાદ્યાપત્તિકારણાત્ ।
ધર્માઽર્થમપિ કશ્ચિદ્ધિ હન્યાન્ન સ્વં ન વા પરમ્ ॥૪૨ ॥

દુઃખલજ્જાભયક્રોધ-રોગાદ્યાપત્તિકારણાત્ ।
ધર્માર્થમપિ કશ્ચિદ્ધિ હન્યાન્ન સ્વં ન વા પરમ્ ॥૪૨ ॥

દુઃખ, લજ્જા, ભય, ક્રોધ તથા રોગ ઇત્યાદિ આપત્તિને
કારણે, કે પછી ધર્મને અર્થે પણ કોઈએ પોતાની કે અન્યની
હત્યા ન કરવી. (૪૨)

तीर्थेऽपि नैव कर्तव्य आत्मघातो मुमुक्षुभिः ।

नैवाऽपि मोक्षपुण्याप्तिभावाद् कार्यः स तत्र च ॥४३॥

तीर्थेऽपि नैव कर्तव्य आत्मघातो मुमुक्षुभिः ।

नैवाऽपि मोक्षपुण्याप्तिभावाद् कार्यः स तत्र च ॥४३॥

मुमुक्षुએ તીર્થને વિષે પણ આત્મહત્યા ન જ કરવી. મોક્ષ કે પુણ્ય પામવાની ભાવનાથી પણ તીર્થને વિષે આપઘાત ન જ કરવો. (૪૩)

भगवान् सर्वकर्ताऽस्ति दयालुः सर्वरक्षकः ।

स एव नाशकः सर्व-सङ्कटानां सदा मम ॥४४॥

ભગવાન્ સર્વકર્તાસ્તિ દયાલુઃ સર્વરક્ષકઃ ।

સ એવ નાશકઃ સર્વ-સંકટાનાં સદા મમ ॥૪૪॥

ભગવાન સર્વકર્તા છે, દયાળુ છે, સર્વનું રક્ષણ કરનારા છે અને એ જ સદા મારાં સર્વે સંકટોના ટાળનારા છે. (૪૪)

भगवान् कुरुते यद्धि हितार्थमेव तत्सदा ।

प्रारब्धं मे तदिच्छैव स एव तारको मम ॥४५॥

ભગવાન્ કુરુતે યદ્ધિ હિતાર્થમેવ તત્સદા ।

પ્રારબ્ધં મે તદિચ્છૈવ સ એવ તારકો મમ ॥૪૫॥

ભગવાન જે કરે તે સદાય સારા માટે હોય. તેમની ઇચ્છા એ જ મારું પ્રારબ્ધ છે. તેઓ જ મારા તારક છે. (૪૫)

શ્રેણી - ૩ નો મુખપાઠ ઓડિયો
દ્વારા કરવા માટે નીચેની લીંક દબાવો.

[Click here](#)

સત્સંગદીક્ષા મુખપાઠ શ્રેણી ૧, ૨
જોવા માટે નીચેની લીંક દબાવો

[Click here](#)

ગુજરાતી ભાષાંતર અને શ્લોકની
જુદી-જુદી PDF માટે નીચેની લીંક દબાવો

[Click here](#)

